

Choroby zawodowe rolników

Definicję rolniczej choroby zawodowej podano w artykule 12 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. 2020 poz. 174 z późn. zm.). Uważa się za nią chorobę, która powstała w związku z pracą w gospodarstwie rolnym, jeżeli choroba ta objęta jest wykazem chorób zawodowych określonych w przepisach wydanych na podstawie Kodeksu Pracy.

Za chorobę zawodową uważa się chorobę, wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została ona spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy, zwanych "narażeniem zawodowym".

Ze względu na różnorodność środowiska pracy rolnicy narażeni są na szkodliwe działanie czynników tj.:

- ⑩ pył, hałas, wibracje (fizyczne),
- ⑩ pestycydy, nawozy, środki ochrony roślin (chemiczne),
- ⑩ wirusy, bakteria, grzyby (biologiczne),
- ⑩ urazy, obciążenia fizyczne (psychofizyczne).

Czynniki te mogą prowadzić właśnie do chorób zawodowych, mało wykrywalnych w początkowej fazie.

Najczęściej występującymi chorobami zawodowymi rolników są:

- ⑩ borelioza,
- ⑩ odkleszczowe zapalenie opon mózgowych,
- ⑩ pylica płuc,
- ⑩ astma oskrzelowa,
- ⑩ ostre uogólnione reakcje alergiczne,
- ⑩ alergiczny nieżyt nosa,
- ⑩ przewlekłe choroby układu nerwowego oraz układu ruchu,
- ⑩ choroby skóry.

Podejrzanie choroby zawodowej zgłasza się właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu i właściwemu inspektorowi pracy, których właściwość ustala się według miejsca, w którym praca była wykonywana. Zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej może dokonać:

- lekarz,
- lekarz dentysta, który podczas wykonywania zawodu powziął takie podejrzenie u pacjenta,
- ubezpieczony, który podejrzewa, że występujące u niego objawy mogą wskazywać na taką chorobę.

Właściwy państwowy powiatowy inspektor sanitarny, który otrzymał zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej wszczyna postępowanie, a w szczególności kieruje rolnika do jednostki orzeczniczej, na badanie w celu wydania orzeczenia o rozpoznaniu choroby zawodowej albo o braku podstaw do jej rozpoznania.

Właściwy państwowy inspektor sanitarny na podstawie zebranego materiału dowodowego, a w szczególności na podstawie orzeczenia lekarskiego o rozpoznaniu choroby zawodowej i oceny narażenia zawodowego rolnika, wydaje decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej albo decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Od decyzji wydanej przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego przysługuje odwołanie do państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, a od decyzji państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego - skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Prawomocna decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej jest podstawą od ubiegania się o świadczenia z ubezpieczenia społecznego rolników.

Opracowała:

Ewa Zgadź

Starszy Inspektor Samodzielnego Referatu Prewencji,

Rehabilitacji i Orzecznictwa Lekarskiego

OR KRUS w Opolu

Rolniku pamiętaj !

Przestrzegaj zasad higieny podczas pracy i w domu.

Przestrzegaj przepisów sanitarnych.

Natychmiast dezynfekuj wszelkie rany i skaleczenia.

Stosuj szczepienia ludzi i zwierząt.

Unikaj kontaktów z wszelkimi źródłami zarasków.

Lech Waloszczyk

Dyrektor OR KRUS w Opolu